

Kansalliskielilautakunnan vuosiraportti 2024

Kansalliskielilautakunta 20.02.2025 § 4

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kansalliskielilautakunnan tulee raportoida vuosittain kielellisten oikeuksien ja palveluiden toteutumisesta aluehallitukselle. Aluehallitus puolestaan antaa aluevaltuustolle tiedoksi raportin ja lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan kertomus antaa aihetta.

Kansalliskielilautakunnan tehtävä on hallintosäännön § 19 mukaisesti

1. selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen
2. selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua
3. selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi; sekä
4. seurata ja raportoida kielellisten oikeuksien toteutumista hallintosäännön 11. §:n mukaisesti.

Lautakunnan tulee tehtävänsä mukaisesti arvioida, onko valtuuston päätöksillä kielteisiä vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiseen.

Johdon hallintopäällikkö Berg Päivi

ehdottaa, että kansalliskielilautakunta hyväksyy liitteenä olevan raporttiluonnoksen lähetettäväksi aluehallitukselle vuosiraporttina toimintavuodesta 2024.

Päätös:

Kansalliskielilautakunta hyväksyi raportin teknisin tarkennuksin lähetettäväksi aluehallitukselle.

Jakelu

Aluehallitus 17.03.2025 § 48

ÖVPH/6630/00.02.02/2024

Valmistelija Berg Päivi
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 128 6234, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Lautakunnan tulee vuosittain raportoida kielellisen oikeuksien toteutumisesta aluehallitukselle. Aluehallitus antaa puolestaan aluevaltuustolle raportin ja lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan kertomus antaa aihetta.

Kansalliskielilautakunta käsitteli ja hyväksyi osaltaan vuosiraportin toimintavuodesta 2024 kokouksessaan 20.2.2025 § 4. Raportti kokonaisuudessaan on liitteenä.

Pääsääntöisesti palvelut ovat toimineet molemmilla kansalliskielillä hyvin ja hyvinvointialue on poikkeuksellisen vahvasti kaksi- ja monikielinen. Toimiva kaksikielisyys ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö ongelmatilanteita olisi syntynyt tai ettei niitä syntyisi tulevaisuudessakin. Osana laadunhallintaa toimintaa ja palveluita pyritään jatkuvasti kehittämään. Saatujen palautteiden ja kommenttien perusteella kehittämistoimenpiteitä on tehty ja kielellisten oikeuksien toteumaseurantaa on tehty.

Kansalliskielilautakunta tunnisti kielellisen yhdenvertaisuuden toteuttamisessa seuraavat kehittämissuhteet:

- Lautakunta esittää kantanaan, että kansalliskielilautakunnalla tulee olla vahvempi rooli päätöksentekoprosessin osana ja että tämä huomioidaan hallintosääntöpäivityksessä seuraavaan toimielinkauteen valmistauduttaessa
- Lautakunta esittää, että kielellisten vaikutusten arviointia edelleen kehitetään ennen päätöksiä ja että lautakunnalta pyydetään lausuntoja kielellisiin oikeuksiin vaikuttavissa päätöksissä
- Lautakunta esittää huolensa palveluiden ja tiedon saamisesta yhdenvertaisesti, ymmärrettävästi ja selkeästi omalla kansalliskielellä niin kirjallisesti kuin suullisesti, lautakunta on erityisen huolissaan vähemmistökielisisistä palveluista
- Lautakunta esittää, että kielellisen seurannan mittaristoa ja raportointia edelleen kehitetään ja että lautakunta osallistetaan kehittämiseen ja palveluiden laadun, saatavuuden ja saavutettavuuden seurantaan, myös kielinäkökulma huomioiden
- Kielitaitovaatimuksissa ja palveluiden verkostossa on huomioitava asiakkaiden/väestön erityispiirteet
- Henkilöstön kielitaito-osaamista on tuettava ja kielenkäytöstä palkittava; kielistrategian mittarit ja tavoitteet osaksi toiminnan arkea
- Lautakunta korostaa, että koulutuksissa, seminaareissa ja kokouksissa on varmistettava, että osallistujat ymmärtävät asiasisällön ja voivat osallistua asioiden käsittelyyn

Lautakunnan tulee tehtävänsä mukaisesti myös arvioida, onko valtuuston päätöksillä kielteisiä vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiseen. Lautakunta ei näe, että valtuuston 2024 tekemistä päätöksistä olisi syntynyt epäkohtia kielellisten oikeuksien käytännön toteutumisessa.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus

1. hyväksyy omalta osaltaan Kansalliskielilautakunnan vuosiraportin 2024 ja sen sisältämän arvion kielellisen yhdenvertaisuuden toteutumisesta sekä kehittämissuhteista
2. lähettää vuosiraportin hallintosäännön mukaisesti aluevaltuustolle tiedoksi

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.